

**UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS DOMBOG**

D O M

Afsagt den 15. juni 2007 af Østre Landsrets 3. afdeling (landsdommerne B. Tegldal, Teilmann og Torben Steffensen (kst.)).

3. afd. nr. B-1522-06:

Sagsøger

(advokat David Rubin, besk.)

mod

Justitsministeriet

(Kammeradvokaten v/advokat Henrik Nedergaard Thomsen,

v. **Advokatfuldmægtig**)

Sagens baggrund og de nedlagte påstande

Den 6. juli 1995 deponerede **Sagsøger** sin advokatbeskikkelse i Justitsministeriet.

Den 7. juli 1995 blev hans bo taget under konkursbehandling. Konkursbehandlingen afsluttedes den 23. juli 1997.

Sagsøger har gentagne gange i perioden fra 1997 til 2005, senest den 3. februar 2003 og den 29. april 2005, ansøgt Justitsministeriet om udlevering af sin beskikkelse som advokat.

Ved flere afgørelser senest af 12. marts 2003 og 4. juli 2005 har Justitsministeriet nægtet at udlevere beskikkelsen under henvisning til retsplejelovens § 140, stk. 3.

Ved stævning modtaget den 15. maj 2006 i Østre Landsret, har **Sagsøger**, som har fået fri proces, sagsøgt Justitsministeriet med endelig principal påstand om, at Justitsministeriet tilpligtes at udlevere **Sagsøgers** advokatbeskikkelse, og med subsidiær påstand om hjemvisning.

Justitsministeriet har principalt påstået frifindelse og subsidiært påstået hjemvisning.

Justitsministeriets afgørelser

I Justitsministeriets afslag af 4. juli 2005 anføres blandt andet følgende:

”.....

I overensstemmelse med det anførte er det Justitsministeriets faste praksis, at en advokatbeskikkelse kun udleveres efter en konkurs, hvis det dokumenteres, at der ikke længere består anmeldte krav, som kan gøres gældende imod den pågældende, jf. retsplejelovens § 140, stk. 3.

Justitsministeriets afgørelse

På baggrund af det af Dem oplyste om, at De adskillige gange har forsøgt at opnå ordninger med Deres kreditorer, men at disse ordninger ikke har kunnet realiseres, har Justitsministeriet lagt til grund, at der fortsat består anmeldte krav af en ikke ubetydelig størrelse, som kan gøres gældende mod Dem personligt.

På det foreliggende grundlag finder Justitsministeriet herefter, at betingelserne i retsplejelovens § 140, stk. 3, for at nægte Dem udlevering af Deres beskikkelse som advokat fortsat er til stede. Den omstændighed, at der er forløbet ca. 10 år, siden De blev erklæret konkurs, kan efter Justitsministeriets opfattelse ikke føre til et andet resultat.

I den anledning skal Justitsministeriet meddele, at ministeriet ikke på nuværende tidspunkt finder grundlag for at udlevere Deres beskikkelse som advokat, jf. retsplejelovens § 140, stk. 3.”

Justitsministeriets tidligere afgørelse dateret 12. marts 2003 indeholder en i det væsentlige tilsvarende begrundelse.

Justitsministeriet har til brug for sagen udarbejdet en notits af 26. juni 2006 og en supplerende notits af 14. september 2006. Sagen vedrørende **Sagsøger** er i notits af 26. juni 2006 omtalt som sag nr. 6.

Notitsen af 26. juni 2006 lyder således:

"Justitsministeriets praksis i forbindelse med anmodninger om udlevering af advokatbeskikkelse, efter at retten til at udøve advokatvirksomhed er bortfaldet som følge af konkurs, jf. retsplejelovens § 140, stk. 3.

Justitsministeriet ses at have behandlet 6 sager om udlevering af advokatbeskikkelse efter at retten til at udøve advokatvirksomhed er bortfaldet som følge af konkurs, jf. retsplejelovens § 140, stk. 3.

Justitsministeriet kan oplyse følgende om de 6 sager:

Sag 1:

Pågældendes bo blev den 3. marts 1987 taget under konkursbehandling. Ved brev af 17. marts 1987 meddelte Justitsministeriet den pågældende, at retten til at udøve advokatvirksomhed var bortfaldet som følge af, at boet var taget under konkursbehandling. Advokatbeskikkelse blev herefter tilbageleveret til ministeriet.

Den 19. august 1991 anmodede pågældende om udlevering af sin advokatbeskikkelse. Det Danske Advokatsamfunds Erstatningsfond havde et regreskrav mod pågældende på 62.300,70 kr. Justitsministeriet afslog ved brev af 6. februar 1992 at udlevere beskikkelsen under henvisning til, at der fortsat bestod krav, der kunne gøres gældende mod den pågældende.

Det blev under sagen oplyst, at ti talte ved byretsdom af 6. marts 1990 blev fundet skyldig i underslæb for et beløb på ca. 46.000 kr. og idømt 4 måneders betinget fængsel. Retten fandt ikke grundlag for at tage en påstand om rettig-hedsfrakendelse efter retsplejelovens § 138, jf. straffelovens § 79 til følge, idet straffelovens § 79 efter rettens opfattelse alene finder anvendelse på personer, der på domstidspunktet udøver en bestemt virksomhed, hvilket ikke var tilfældet med den pågældende, hvis ret til at udøve advokatvirksomhed var bortfaldet i medfør af retsplejelovens § 137 som følge af konkurs.

Sag 2:

Pågældendes bo blev den 15. juni 1992 taget under konkursbehandling. Ved brev af 30. juni 1992 meddelte Justitsministeriet den pågældende, at retten til at udøve advokatvirksomhed var bortfaldet som følge af, at boet var taget under konkursbehandling.

Den 12. maj 1993 anmodede pågældende om udlevering af sin advokatbeskikkelse. Det Danske Advokatsamfunds Erstatningsfond havde et regreskrav mod pågældende på 240.529,74 kr. Herudover havde Told & Skat et krav på ca. 1,5 mio. kr. Justitsministeriet afslog ved brev af 14. april 1994 at udlevere beskikkelsen. Der blev i afgørelsen lagt vægt på, at der bestod en betydelig gæld til det offentlige, der væsentligt oversteg 50.000 kr., samt at såvel Advokatsamfundet som skattemyndighederne havde anmeldte og ubetalte krav mod den pågældende.

Sag 3:

Pågældendes bo blev den 24. marts 1992 taget under konkursbehandling. Den 25. marts 1992 blev advokatbeskikkelsen tilbageleveret til Justitsministeriet. Den 3. april 1992 meddelte Justitsministeriet den pågældende, at dennes ret til at udøve advokatvirksomhed var bortfaldet i medfør af retsplejelovens § 137.

Den 4. november 1993 anmodede pågældende om udlevering af sin advokatbeskikkelse. Det Danske Advokatsamfunds Erstatningsfond havde et regreskrav mod pågældende på 103.323,97 kr. Herudover havde pågældende en momsrestance på 215.084,00 kr., samt en personskatterestance på 3.885.327,00 kr.

Justitsministeriet afslog ved brev af 20. april 1994 at genudlevere beskikkelsen. Der blev i afgørelsen lagt vægt på, at der bestod en betydelig gæld til det offentlige, der væsentligt oversteg 50.000 kr., samt at såvel Advokatsamfundet som skattemyndighederne havde anmeldte og ubetalte krav mod den pågældende.

Sag 4:

Pågældendes bo blev den 20. april 1994 taget under konkursbehandling. Konkursbehandlingen blev afsluttet den 11. juli 1994. Den 1. september 1994 meddelte Justitsministeriet den pågældende, at retten til at udøve advokatvirksomhed var bortfaldet i medfør af retsplejelovens § 137. Den 22. august 1994 anmodede pågældende om udlevering af sin advokatbeskikkelse.

Det Danske Advokatsamfunds Erstatningsfond havde et krav på 588.025,84 kr., og Advokatsamfundet havde et krav på 103.892,23 kr. Justitsministeriet afslog ved brev af 4. januar 1995 at udlevere beskikkelsen. Justitsministeriet lagde ved afgørelsen til grund, at der ved konkursboets afslutning fortsat bestod uanmeldte krav, der kunne gøres gældende mod den pågældende.

Sag 5:

Pågældendes bo blev den 30. september 1997 taget under konkursbehandling. Ved brev af 14. oktober 1997 meddelte Justitsministeriet den pågældende, at retten til at udøve advokatvirksomhed var bortfaldet som følge af retsplejelovens § 137.

Den 8. juni 2001 anmodede pågældende om udlevering af sin advokatbeskikkelse. Den 13. juli 2001 oplyste pågældende, at der efter udlodning i konkursboet ville bestå ufyldte krav på ca. 1,3 mio. kr. Justitsministeriet anmodede den 27. november 2002 pågældende om at godtgøre, at der ikke fortsat bestod krav, der kunne gøres gældende mod pågældende, samt at der ville blive truffet afgørelse på det foreliggende grundlag, hvis der ikke blev fremsendt dokumentation. Justitsministeriet afslog ved brev af 24. februar 2003 at udlevere beskikkelsen.

Sag 6:

Pågældendes bo blev den 7. juli 1995 taget under konkursbehandling. Den 6. juli 1995 havde pågældende frivilligt deponeret sin advokatbeskikkelse i Justitsministeriet.

Den 26. august 1997 anmodede pågældende første gang om udlevering af sin advokatbeskikkelse. Advokatrådet oplyste under sagens behandling, at der var anmeldte krav på ca. 11 mio. kr., som fortsat kunne gøres gældende mod på-

gældende. Pågældende oplyste selv, at gælden var noget mindre end 11 mio. kr., og at et anmeldt krav på 7,9 mio. kr. var bragt ud af verden.

Ved brev af 16. december 1997 afslog Justitsministeriet at udlevere beskikkelsen under henvisning til, at der fortsat bestod krav af en ikke ubetydelig størrelse, der kunne gøres gældende mod pågældende. Ved breve af 20. marts 1998, 10. juni 1998, 14. april 1999 fastholdt Justitsministeriet sine tidligere truffne afgørelser.

Ved brev af 3. februar 2003 anmodede pågældende om udlevering af sin beskikkelse og oplyste i den forbindelse, at den personlige gæld fra konkursen oversteg 5-6 mio. kr. Justitsministeriet afslog ved brev af 12. marts 2003 på ny at udlevere beskikkelsen, idet ministeriet lagde til grund, at der fortsat bestod krav af en ikke ubetydelig størrelse, der kunne gøres gældende mod pågældende.

Ved brev af 4. september 2003 oplyste Justitsministeriet, at ministeriet kunne henholde sig til sine tidligere afgørelser i sagen senest ministeriets afgørelse af 12. marts 2003.

Ved brev af 4. juli 2005 afslog Justitsministeriet på ny at udlevere advokatbeskikkelsen, idet ministeriet lagde til grund, at der fortsat bestod krav af en ikke ubetydelig størrelse, som kunne gøres gældende mod pågældende.

....”

I den supplerende notits af 14. september 2006 er blandt andet anført:

”....

I tilknytning til notits af 26. juni 2006 kan det oplyses, at Justitsministeriet ses i 3 tilfælde at have udleveret advokatbeskikkelsen på ny, efter at retten til at udøve advokatvirksomhed var bortfaldet som følge af konkurs.

Justitsministeriet kan oplyse følgende om de 3 sager:

Sag 1:

Pågældende deponerede sin beskikkelse ultimo marts 1989. Primo april 1989 blev Justitsministeriet underrettet om, at pågældende ultimo marts 1989 var erklæret konkurs. Medio januar 1992 anmodede pågældende om udlevering af beskikkelsen på ny. Det fremgik af anmodningen, at samtlige privilegerede krav samt massekrav var betalt fuldt ud, og at samtlige simple kreditorer havde accepteret en frivillig akkord med en dividende på 50 %. Beskikkelsen blev udleveret på ny ultimo januar 1992.

Sag 2:

Pågældende blev den primo februar 1982 erklæret konkurs. Medio februar 1982 meddelte Justitsministeriet pågældende, at ministeriet havde frataget pågældende retten til at udøve advokatvirksomhed i medfør af den dagældende retsplejelovs § 138, stk. 1. Ultimo februar 1989 stadfæstede skifteretten et for-

slag om gældssanering. Beskikkelsen blev medio april 1989 i medfør af retsplejelovens § 140, stk. 2, udleveret efter anmodning.

Sag 3:

Pågældende blev medio september 1986 erklæret konkurs. Medio april 1989 afsagde skifteretten kendelse om gældssanering mod betaling af en dividende på 2,1348 %. Primo maj 1989 anmodede pågældende om udlevering af beskikkelsen på ny. Pågældende medsendte dokumentation for betaling af dividenden. Beskikkelsen blev primo juni 1989 i medfør af retsplejelovens § 140, stk. 2, udleveret efter anmodning.”

Forklaring

Sagsøger har forklaret blandt andet, at han har drevet advokatvirksomhed i personligt regi fra kort efter 1971 til foråret 1994, hvor han omdannede sin virksomhed til et anpartsselskab. Frem til december 1994 var han selv direktør for advokatanpartsselskabet. Herefter blev hans kompagnon direktør, da han selv fik økonomiske problemer blandt andet i forbindelse med opførelse af en ny villa, der blev en mio. kr. dyrere end forventet. Da han frivilligt deponerede sin beskikkelse, var konkursrekvisitionen forkyndt for ham. Han har en aktuel gæld på ca. 3,5 mio. kr. med tillæg af renter. Siden 1995 har han været ansat som advokatfuldmægtig forskellige steder. Indtægterne har været stadigt nedadgående, da det ikke er tilladt for ham at reklamere. Det har af samme grund ikke været let at få nye klienter. Han kan kun føre sager for byretterne. Han har ikke forretningsforbindelse med sine kreditorer. Han er ikke siden 1995 blevet søgt erklæret konkurs, ligesom han ikke har været tilsagt til fogedretten. Han har undersøgt muligheden for at få gældssanering, men hans opsparede pensionsmidler ville i givet fald indgå heri, hvilket han ikke er interesseret i.

Procedure

Sagsøger har til støtte for sin påstand i det væsentlige procederet i overensstemmelse med sit påstandsdokument af 10. april 2007, hvori blandt andet er anført:

”Sagsøger opfylder betingelserne for at få udleveret sin advokatbeskikkelse, som han deponerede den 6. juli 1995, idet sagsøger deponerede sin bestalling før konkursdekretet blev afsagt, idet retsplejelovens § 140, stk. 3, derfor ikke er anvendelig i nærværende sag, og idet sagsøger i øvrigt opfylder betingelserne for udlevering af advokatbeskikkelsen, jf. retsplejelovens § 137 sammenholdt med § 119, stk. 2.

Selv om retsplejelovens § 140, stk. 3, finder anvendelse – enten direkte eller analogt – er sagsøger alligevel berettiget til at kræve bestallingen udleveret,

idet det ikke er en absolut betingelse for udlevering af bestalling, at der ikke fortsat er anmeldte krav, som kan gøres gældende over for sagsøger, idet der ikke i nærværende sag er risiko for, at de anmeldte krav, der består efter konkursen fører til en ny konkursbehandling, eftersom sagsøger ikke i dag ejer andre aktiver, end han gjorde på konkurstidspunktet, idet der ikke i nærværende sag er (væsentlig) risiko for, at sagsøger bringer sig i et problematisk, økonomisk afhængighedsforhold til kreditorer, eftersom sagsøger siden konkursen har været ansat som advokatfuldmægtig og efter udleveringen af advokatbeskikkelsen agter at fortsætte som ansat advokat, og idet de hensyn, som kunne begrunde en nægtelse af udlevering af bestallingen som følge af konkursen – og hermed de hensyn, som ligger bag reglen i retsplejelovens § 140, stk. 3 – således ikke er til stede i nærværende sag.

Sagsøgte har ved at henholde sig til sin refererede praksis, hvorefter en advokatbeskikkelse kun udleveres efter en konkurs, såfremt det dokumenteres, at der ikke længere består anmeldte krav, som kan gøres gældende mod den pågældende, tilsidesat grundlæggende forvaltningsretlige principper for sagsbehandlingen i forvaltningen ved at ændre en "kan" regel til en "skal" regel, således at der ikke er plads til skønsudøvelse.

Sagsøgte har således tilsidesat det forvaltningsretlige princip om ikke at sætte skøn under regel, idet sagsøgte ved behandlingen af sagsøgers ansøgning om udlevering af den tidligere deponerede advokatbestalling ikke har undersøgt, hvorvidt de hensyn, der ligger bag reglen i retsplejelovens § 140, stk. 3, konkret er til hinder for udleveringen af advokatbeskikkelsen til sagsøger, og idet sagsøgte ikke ved behandlingen af sagsøgers ansøgning har vurderet betydningen af – om nogen – at sagsøger siden han deponerede sin advokatbestalling i 1995 har arbejdet som autoriseret advokatfuldmægtig.

De øvrige betingelser for udlevering af beskikkelsen er opfyldt, jf. retsplejelovens § 137 sammenholdt med § 119, stk. 2.

Til yderligere støtte for den subsidiære påstand gøres det gældende, at i det omfang der måtte være yderligere betingelser for udlevering af beskikkelsen, som ikke umiddelbart kan konstateres at være opfyldt, bør sagsøgte have mulighed for at tage stilling hertil ved fornyet sagsbehandling."

Justitsministeriet har til støtte for sin påstand i det væsentlige procederet i overensstemmelse med påstandsdokument af 3. april 2007, hvori blandt andet er anført:

"Der er ikke grundlag for at tilsidesætte sagsøgtets afgørelse af 12. marts 2003 om afslag på at udlevere sagsøgerens advokatbeskikkelse, jf. retsplejelovens § 140, stk. 3.

Efter retsplejelovens § 140, stk. 3, kan sagsøgte i de tilfælde, hvor retten til at udøve advokatvirksomhed er bortfaldet i medfør af retsplejelovens § 137, jf. § 119, stk. 2, nr. 2, og hvor konkursboet er sluttet, afslå at udlevere advokatbeskikkelsen, såfremt der fortsat består anmeldte krav, der kan gøres gældende mod vedkommende. Det beror på en bevisvurdering, om der fortsat består krav, der kan gøres gældende mod sagsøgeren.

Sagsøgte har ved vurderingen heraf med rette lagt vægt på, at sagsøgeren med dekret af 7. juli 1995 blev taget under konkursbehandling, at konkursboet blev sluttet pr. 23. juli 1997, at sagsøgeren ved brev af 3. februar 2003 anslog sin gæld til mere end 5-6 mio. kr., og at der på afgørelsestidspunktet således fortsat bestod anmeldte krav, som kunne gøres gældende imod sagsøgeren.

Det beror herefter på et skøn, om sagsøgte efter bestemmelsen kan afslå at udlevere en advokatbeskikkelse. Sagsøgte har ved sin behandling af det spørgsmål lagt vægt på lovlige og saglige kriterier. Sagsøgte lagde med rette vægt på, at kravene var af en sådan ikke ubetydelig størrelse, at der ikke var grundlag for udlevering.

Det følger således af bestemmelsens tilblivelseshistorie, at sagsøgte kun undtagelsesvis kan udlevere beskikkelsen.

Sagsøgtes vurdering heraf kan kun tilsidesættes af domstolene, hvis afgørelsen er truffet på et ufuldstændigt eller mangelfuldt grundlag, eller hvis sagsøgte har overskredet rammerne for sin skønsbeføjelse.

Det bestrides, at sagsøgte har sat sit skøn under regel, herunder at sagsøgte har anvendt ordet "kan" i bestemmelsen som et "skal".

Det kan ikke føre til en anden vurdering, at sagsøgeren selv deponerede sin beskikkelse dagen før, han blev erklæret konkurs. Retsplejelovens § 137 medfører, at retten til at udøve advokatvirksomhed bortfalder automatisk, hvis en advokat bliver erklæret konkurs, uanset om advokaten forinden har deponeret sin beskikkelse. En frivillig deponering kan således ikke forhindre denne retsfølge af en advokats konkurs, og § 140, stk. 3, gælder også, når der er sket en deponering umiddelbart før konkursdekretets afsigelse.

Det gøres således gældende, at der vil være tale om en omgåelse af reglerne, hvis deponeringen skulle føre til udlevering på et mere lempeligt grundlag, end hvad der følger af § 140, stk. 3.

Det kan heller ikke føre til en anden vurdering, at sagsøgeren på afgørelsestidspunktet havde været autoriseret som advokatfuldmægtig i omkring 8 år. De samfundsmæssige hensyn, der efter retsplejelovens kapitel 12 og 14 ligger bag de strenge krav til at opnå advokatbeskikkelse og til at generhverve advokatbeskikkelse efter fortabelse heraf, vejer tungere.

Det gøres videre gældende, at § 140, stk. 3, tjener til at undgå, at kreditorernes krav anfægter vedkommendes uafhængighed, eksempelvis fordi advokaten for at undgå en ny konkurs bringer sig i et problematisk økonomisk afhængighedsforhold til sine kreditorer/klienter.

Det gøres gældende, at der ikke er grundlag for at tillægge sagsøgerens eventuelle hensigt til at virke som ansat advokat den betydning, at der for ham skulle gælde en lempeligere adgang til at få udleveret beskikkelsen.

Endvidere bestrides det, at en eventuel konkursbegæring mod sagsøgeren ville blive afvist, fordi ingen ville kunne godtgøre en retlig interesse heri.

Afslutningsvis gøres det gældende, at da sagsøgte ikke har taget stilling til, om retsplejelovens øvrige betingelser for udlevering af advokatbeskikkelsen er til stede, foreligger der ikke i denne sag en sådan afgørelse om udlevering, som på grundlag af sagsøgerens påstand kan danne grundlag for en domstolsprøvelse, hvorfor sagsøgte allerede af den grund skal frifindes.

Subsidiært skal sagen hjemvises således, at Justitsministeriet kan tage stilling til, hvorvidt sagsøgeren opfylder de øvrige betingelser for udlevering af advokatbeskikkelse."

Love og forarbejder

Den tidligere bestemmelse i § 138, 1. punktum, i lov nr. 90 af 11. april 1916 om rettens pleje var sålydende:

"Kommer en Sagfører under konkurs, har Justitsministeren at fratage ham Retten til at udøve Sagførervirksomhed og kan som Regel først tilbagegive ham den, naar han fremskaffer Erklæring fra samtlige de i Konkursboet anmeldte Kreditorer om, at han har fyldestgjort dem for deres Krav, eller at de har samtykket i Boets Ekstradition."

I lovbekendtgørelse nr. 488 af 2. oktober 1978 havde § 138, stk. 1, 1. pkt., følgende ordlyd:

"Kommer en advokat under konkurs, skal justitsministeriet fratage ham retten til at udøve advokatvirksomhed og kan som regel først tilbagegive ham den, når han fremskaffer erklæring fra samtlige de i konkursboet anmeldte kreditorer om, at de ikke har noget krav på ham."

I betænkning nr. 871/1979 vedrørende revision af retsplejelovens afsnit om advokater, side 74, blev bestemmelsen foreslået ændret til § 140, stk. 3, med følgende ordlyd:

"Justitsministeren kan nægte at udlevere en beskikkelse til en person, hvis ret til at udøve advokatvirksomhed er bortfaldet på grund af konkurs efter § 137, såfremt krav, der er anmeldt i boet, endnu kan gøres gældende imod ham."

I bemærkningerne til bestemmelsen, jf. betænkning nr. 871/1979, side 81, står der følgende:

"... Bestemmelsen i stk. 3 svarer i det væsentlige til den gældende § 138, stk. 1, 1. pkt. in fine."

Med vedtagelsen af lovforslaget om ændring af retsplejelovens afsnit om advokater fik § 140, stk. 3, den gældende ordlyd. I bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 1981-82, tillæg A, spalte 3795, anføres blandt andet:

”... I bestemmelserne i stk. 2 og 3, der svarer til den gældende retsplejelovs § 138, stk. 3, og betænkningssudkastets § 140, stk. 2 og 3, præciseres, at en person, der ønsker at få udleveret sin beskikkelse som advokat på ny, også på udleveringstidspunktet skal opfylde betingelserne for at blive beskikket som advokat.”

Landsrettens begrundelse og resultat

Det fremgår af sagen, at **Sagsøger** den 6. juli 1995, da han var bekendt med, at der var indgivet konkursbegæring mod ham, deponerede sin beskikkelse, og at han blev erklæret konkurs dagen efter, den 7. juli 1995. Under disse omstændigheder finder landsretten, at retsplejelovens § 140, stk. 3, finder anvendelse.

Det fremgår af retsplejelovens § 140, stk. 3, at Justitsministeriet kan afslå at udlevere beskikkelsen, såfremt der fortsat består anmeldte krav, som kan gøres gældende imod den pågældende. Ved afgørelse af, om udlevering kan afslås, kan herved tages hensyn til, at sådanne krav kan føre til en fornyet konkursbehandling eller anfægte den pågældendes uafhængighed i forhold til kreditorerne.

Justitsministeriet har i sine afgørelser anført, at det er ministeriets faste praksis, at en advokatbeskikkelse kun udleveres efter en konkurs, hvis det dokumenteres, at der ikke længere består anmeldte krav, som kan gøres gældende imod den pågældende, jf. retsplejelovens § 140, stk. 3.

Justitsministeriet har i afgørelsen af 12. marts 2003 lagt vægt på, at **Sagsøgers** personlige gæld ”i dag overstiger 5-6 mio. kr.” Justitsministeriet har i afgørelsen af 29. april 2005 taget i betragtning, at **Sagsøger** adskillige gange har forsøgt at opnå ordninger med sine kreditorer, men at disse ordninger ikke har kunnet realiseres, og at det ikke kan føre til et andet resultat, at der er forløbet ca. 10 år, siden han blev erklæret konkurs.

I begge afgørelser har Justitsministeriet lagt til grund, at der fortsat består anmeldte krav af en ikke ubetydelig størrelse, som kan gøres gældende, og dermed fundet, at betingelserne for at nægte udlevering er til stede.

Landsretten finder, at **Sagsøger** ikke har godtgjort, at Justitsministeriets faste praksis om, at det skal dokumenteres, at der ikke længere består anmeldte krav, som kan gøre gældende, har haft en sådan betydning for de meddelte afslag, at Justitsministeriet ved skønsudøvelsen har tilsidesat grundlæggende forvaltningsretlige principper, da Justitsministeriet

i afgørelserne tillige har lagt vægt på konkrete hensyn herunder til gældens aktuelle størrelse.

Landsretten finder herefter, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte det af Justitsministeriet ved afgørelserne udviste skøn, hvorfor Justitsministeriet frifindes.

Efter sagens udfald skal statskassen betale sagsomkostninger til Justitsministeriet. Beløbet fastsættes efter sagens karakter og omfang til 20.000 kr. til dækning af advokatudgifter.

T h i k e n d e s f o r r e t

Justitsministeriet frifindes.

Statskassen skal i sagsomkostninger til Justitsministeriet inden 14 dage betale 20.000 kr.

(Sign.)